

فرمانی از دوره صفویه

ابرج افشار

معرفی

هفده فقره سند که از میان دفینه‌ای در رباط شرف (بنا به گفتهٔ محمد یوسف کیانی) به دست آمده و فتوکیی آنها را برای قراءت به من داده‌اند کلاً عبارت است از دو نوع. یک دسته حکم و خطاب و دستورهایی است در رابطه با زین‌الدین علی تکلو که میان ذی‌القعده ۹۱۷ تا اواخر رمضان ۹۱۸ (طبق این اسناد) در خراسان سمت داروغه داشته است، دسته دیگر اقرار و تعهد نامه‌ای است از اشخاصی که به هنگام ورود به سرخس و یا در مسائل مختلف دیگر امضا کرده‌اند، متأسفانه کلیهٔ فتوکیی‌ها کم رنگ است و بهمین علت مقداری از کلمات و عبارت در فتوکیی‌ها نمی‌شود، مخصوصاً "مهر اسنادی" که مهر شده است شناخته نیست و "سچع" آنها را نمی‌توان تشخیص داد.

معرفی اسناد به شرح زیر ارائه می‌شود:

الف - اسناد مربوط به زین‌الدین علی بیک تکلو

- ۱ - حکم شاه اسمبل مورخ ذی‌القعده ۹۱۷ خطاب به حکام و امراء و داروغه و تیولداران و وزراء و متصدیان دیوانی خراسان که از ابتدای نوروز پیغمبری تیل کلیه، اوصافات و تیولات و الیات خراسان جز، "خاصهٔ شریفه" شد، یعنی از املاک متصرفی خاص یادشاه و تصدی آنها به (عمادالملک؟) مسعود واگذار شد و زین‌الدین علی بیک تکلو به سمت داروغه‌ی در آن صفحات منصوب است و کلیهٔ مردم باید از وظایعت کند.
- طبعاً "نسخهٔ اول این حکم آن بوده که به (عمادالملک؟) مسعود داده شده بوده و این نسخه علی القاعده نسخهٔ ثانی است که به زین‌الدین علی بیک داده شده بوده است.
- گروه اسنادی که با فعالیت‌های علی بیک تکلو ارتباط دارد میان ماههای ذی‌القعده ۹۱۷ تا ۱۵ رمضان ۹۱۸ صادر شده است، یعنی حدود پانزده ماه و دوین مدت او عنواناً "سمت داروغه‌ی راداشته و رسماً" در ماه ربیع‌الثانی ۹۱۸ به تصدی کار مذکور پرداخته بسحوى که بعداً "اشارة می‌شود و اگر بعد از آن هم در خراسان بوده سندی نیست و از اینکه در دهم رمضان ۹۱۸ میرجلیی را به وکالت خود معین کرده قرینه است بر اینکه از آن ناحیه خارج شده است.

- ۲ - خطابی است از جانب متصدی املاک خاصه یعنی (عمادالملک؟) مسعود مورخ ربیع‌الثانی ۹۱۸ به عنوان زین‌الدین علی تکلو به منظور آنکه کلانتران و کخدایان و رعایات اوصافات ولات سرخس به محلهای خود بارگرداند و آسوده زندگی کنند؛ این خطاب دارای صورت.
- ۳ - خطابی است از زین‌الدین علی تکلو مورخ ربیع‌الثانی ۹۱۸ به کخدایان و سورکان در موضوع اینکه سه ماه است من به سمت داروغه‌ی اوصافات سرخس آمده‌ام ولی شما به حضور من سیامده‌اید. وقتی که میرجلیی می‌آید با او به حضور بیایید. این خطاب دارای صورت.

۹۱۷ به مست داروغکی منصوب شده بود تا ربيع الثاني ۹۱۸ به سرخس برای تصدی امور نیامده بوده و اشاره، سه ماه در سند شماره، ۳ گواه است بر آن، همانطور که سند شماره، دوم نیز دلالت بر همین معنی دارد، این خطاب دارای مهرست.

۴ - خطابی است از زین الدین علی تکلو مورخ ۵ رمضان ۹۱۸ به بوزبکیان و کدخدايان اویماقات سرخس که میرجلبی را از طرف خود به وکالت گذاشتمام . ازینجا برمه آید که زین الدین مذکور درین تاریخ سرخس را ترک کرده است، طبق این سند کلیه، امور را بر عهده، میرجلبی گذاشته است، این خطاب دارای مهرست.

۵ - خطابی است از زین الدین علی تکلو (مهر روش نیست و ظاهرا" از زین الدین علی تکلوست و یک سطر از سند در فتوکیی نیامده است) به بهلوان ولی که علی القاعده یکی از روئای اویماقات سرخس بوده است. طبق این نوشته حل و فصل امور بر عهده، میرجلبی واگذار شده بوده است.

۶ - خطابی است از زین الدین علی تکلو (مهر روش نیست و ظاهرا" از زین الدین علی تکلوست) به میرجلبی که پنجاه دینار تبریزی در وجه غلام علی (؟) بیودارد. خطاب دارای مهرست.

۷ - خطابی است از زین الدین علی تکلو (ظاهرا" و مهر آن روش نیست) مورخ ۵ رمضان ۹۱۸ به میرجلبی که بک ثوب خلعت به درویش محمد آقا بدهد.

۸ - خطابی است از زین الدین علی تکلو (ظاهرا" و مهر آن روش نیست) مورخ ۱۵ رمضان ۹۱۸ به درویش محمد آقا (همان که طبق سند قبلی خلعت گرفته) که مزاحمت به مردم اویماقات نرساند. معلوم می شود این شخص از سرکشان آن صفحات بوده و چون مورد محبت قرار گرفته است به او خلعت داده اند.

ب - اقرارنامه های پیرمحمد و خوش محمد (دو برادر)

از میان هفده سند دو سند مربوط است به پیرمحمد از مردم باورد که به سرخس وارد شده بوده است و با خود اجناسی از بادعیس آورده که در هنگام ورود مورد رسیدگی قرار گرفته و صورت برداری شده است . بادعیس را در سند بصورت "باد قیت" نوشته اند.

۹ - اقرارنامه، پیرمحمد ۱۲ رمضان ۹۱۸ دائر بر اظهار اینکه جه اجناسی همراه داشته است. چند نفر ذیل فوارنامه گواهی کردند.

۱۰ - اقرارنامه، خوش محمد برادر پیرمحمد مورخ رمضان ۹۱۸ در همان مورد مذکور در فوق و معرفی اجناسی که سوادرش همراه داشته است. ذیل این سند را هم چند نفر گواهی کردند.

ج - تعهدنامه و اقرارنامه های افراد دیگر

۱۱ - تعهدنامه، جمادی (؟) بن حاجی علی مقول نسبت به اویماق حاجی بیک که مطلبی را بوسیده ندارد . مورخ ۲ رمضان ۹۱۸ . پنج نفر آن را گواهی کردند.

۱۲ - تعهدنامه لطفالله می شاه علی که نسبت به اویماق حاجی بیک مطلبی را بوسیده ندارد مورخ ۲ رمضان ۹۱۸ . سه نفر آن را گواهی کردند.

۱۳ - اقرارنامه دائر بر تهمت زدن نسبت به بار علی مورخ ۹۱۸ . سه نفر آن را گواهی کردند.

۱۴ - تعهدنامه، چند نفر که هنگام رفتن به اویماقات تخلغی نکند. تاریخ ندارد . مهر دارد ولی خوانا نیست . چهار نفر آن را گواهی کردند.

۱۵ - تعهدنامه دو یا سه نفر که به هنگام رفتن به اویماقات تخلغی نکنند . تاریخ ندارد . مهر

دارد ولی خوانا نیست. سه نفر آن را گواهی کرده‌اند.

د - دو سفارشانه

۱۶ - نامه بدون مشخصات ارسال کننده، خطاب به مولانا حاجی محمود که از طرف خود کسی را فرستادم و هر نوع رفتار کنید مختارید.

۱۷ - نامه بدون مشخصات ارسال کننده (ولی طاهرا) از همان شخص و به یک خط است) خطاب به امیر بدرالدین بیک که طاهرا در یکی از محل خراسان سمت وزارت داشت در موضوع آنکه از طرف کسی را فرستادم و هر نوع در مورد او مصلحت بدانید مختارید.
این دو نامه ظاهرا" مربوط به یک قصبه و یک نفر است که از جانب نویسنده، نامه به محلی اعزام شده بوده است و این دو نامه در حقیقت دو سفارشانه است.

* * *

آنچه بطورکلی در باره، این استناد باید گفت این است که زین الدین علی تکلو به هنگام تروک سرخس این مقدار از استناد را در رباط شرف بجای گذارد و ازو به یادگار مانده است و ظاهر آن است که پس از آن به سرخس برنگشته است. دیگر آنکه نام این شخصی که داروغه‌گی آن محل را بر عهده داشته در کتب معروف عصر صفوی، احسن التواریخ، خلاصة التواریخ و عالم آرای عباسی دیده نشدو جون اتفاق مهمی در دوران داروغه‌گی او نیافتاده بوده است پس آن تواریخ موردی و مطلبی نداشته‌اند نا، نام او را در ضبط آورده باشد.

الف - استناد مربوط به زین الدین علی تکلو

۱ - حکم شاه اسماعیل صفوی

(۱) هوالله سبحانه

(۲) بسم الله الرحمن الرحيم

(۳) يا على

(۴) الحكم لله

(۵) ابوالمطوف اسماعيل بهادر سیبور و میر

(۶) حکام کرام نامدار و امراء عظام عالی‌مقدار و داروغه و تیولداران و وزراء و متصدیان مهمات و اعمال دیوانی و متکفلان

(۷) امور و اشغال سلطانی ممالک محروسه، خراسان احسن الله تعالى احوالهم بدانند که از استناد نوروز سلطانی

(۸) بیجی ئیل تمامی اویماقات و تیولات و الوسات آنجا را بخاصه، شریفه، همیون مخصوص گردانیده امارت... ایشان به ایسالحضرت‌العلیة السلطانیة جلس‌الدوله العلیة الحافایة، رکن-

الخلافة القاهرۃ غصن السلطنة الباہرة

(۹) ... الاقبال مسعود... تفویض فرمودیم و ارزانی داشتیم . می‌باید که زین الدین علی بیک تکلو... اقبال پناه مومی‌الیه را داروغه، اویماقات و الوسات و تیولات مذکوره دانسته

(۱۰) تمامی را به تصرف مشارالله و اختیار او گذارند و آنچه... در معامله، قوى ئیل دروجه.... امراء کرام و غیرهم مقرر بوده... از هرگونه بموجی که برلیغ عالم مطیع به نفاد پیوست و

بروانجه که

مذکوران مخصوص و... . مأخذ ندارند و مطالبتی ننمایند و قلم و قدم کوتاه و کشیده داشته هریک از اوصافات

(۱۲) در هرجا از بلاد و ولایات که بسلامیشی ... . بدستور یا بیلارق و قبیلاق نموده بعلت علف - خوار و ... . و گوسفند و سرگله و سایر تکالیف اخراجات پیرامون ایشان گردند و قصبه که در میانه، ایشان واقع شود

(۱۳) واحدانی که روی نماید صاحب اولی بعلت آنکه در اولکاء او نشته شده مدخل ننماید و پرسن آن را به امر مومی الیه که داروغه، خاصه، شریفه است مخصوص و متعلق داند و مطلقاً "به قلیل و کثیر طمع و توقع در سرکار مذکور نکند

(۱۴) و حوالتی ننماید . امرا، و سرخیلان و جماعة مشایخ و کلان تران و کددخایان و عموم (کذا) رعایا، الوسات واویماقات و تیولات و احشامات ... . مذکوره بهمه ابواب مستطبر و مستمال بوده مومی الیه را

(۱۵) داروغه، خود دانند . از سخن و صوابید او که هرآینه موجب رفاهیت رعایا و گواهی دیوان خواهد بود بیرون نرفته ... . و قصبه که روی نماید بدورع گرداند که بموجب سوءالات بطريق رعیت پروری

(۱۶) به عرض برسانند و چیزی ازو بوسیده و پنهان ندارند و لوازم اطاعت و مراسم انقیاد... . و بخار ویساق او حاضر کرده و همجنین مقرر فرمودیم که مبلغ سکههار تومان پیریزی

(۱۷) از وجوهی مال و جهات و حقوق دیوانی پیچی شیل سرکار مذکور به دستور که مستأحران که ... . مذکوره در دیوان اعلی مقرر نموده مقطع گردانده به تحصیل او به وصول رساد که ... . خزانه، عامره شده حواله حوالات نماید

(۱۸) و تتمه به دستور که... . للداران شده باشد بهوقوف او سامان کند و فرع تحصیل هریک از قرار ده یک بمحضی که در تحصیل بروات مستوفیان دیوان اعلی قرار داده باشد شناسد و مطلع

(۱۹) بزوايد پیرامون عجزه، مساکین گردند و رسم تخطی ننهد . از محالفت محرر باشد . امر مشارالیه حسب المسطور مقرر دانسته و رعایت رعایا که اصابع الحالق البرایاند بواحی نموده نگذارد که بهیچ وحه

(۲۰) حشم از وجوه زیادتی پریشان نماید و منع سنم شریک در خانه، ایشان نموده دست اقویا او ضعفا کوتاه گرداند و اگر دادخواهی ... . نوع غور و بزرگی او نموده حکمی

(۲۱) حق... . داده عندالحالق و الخلاص مأجور و مشکور افتند . تحریراً " فی ذى القعدة سنة ٩١٧ و م

٢ - خطاب مسعود به زین الدین علی

(۱) هوالعریز

(۲) علی تکلو سیزوم

(۳) کلائتران و کددخایان و رعایا اوصافات ولایت سرحس مستطبر و مستمال بوده

(۴) از سرامیدواری هرچه تمامتر متوجه محل مألف گردید و بهیچ وحه من الوجه

(۵) تفرقه بخود راه ندهند و من کل الوجوه خاطر حجم دارند و مهمات و ملتشمات خود رفع گرداند که

(۶) بشرف عقد و فصل مقرن گردد. توجه درین باب نمایند. تحریرا" فی

(۷) شهر ربیع الثانی سنه ۹۱۸^{هـ} (محل مهر)

۳ - خطاب زین الدین علی تکلو به کدخدایان

(۱) هوالمعز

(۲) کدخدایان و یوزبکیان ایل مذکور حی (کذا) بدانند که مدت سه ماه شد اینحاب به داروغگی

(۳) اویماقات سرخس آمده و نا غایت بحضور نیامده... این صورت فیحاسین... می... که در زمانی که

(۴) مفخر الاعاظم میر چلبی بحضور بررسد با تفاوت مشارالیه بحضور آشید که اکون... ایشان معلوم گردد.

(۵) .... رود و سهرجه حکم فوری شود عمل نمایند. درین باب

(۶) قدغن دانسته توجه نمایند. تحریرا" فی شهر رجب المربج سنه ۹۱۸
(محل مهر)

۴ - خطاب زین الدین علی تکلو به یوزبکیان

(۱) هو

(۲) یوزبکیان و کدخدایان اویماقات سرکار سرخس بدانند که بنا بر رفاهیت حال ایشان افتخار الاعیان

(۳) میرجلبی را از وکالت خود گذاشته که نگدارد کسی به بیحاب و دست اندار مراحم و متعرض
مردم اویماقات

(۴) شود. می باید که مشارالیه را وکیل این جانب دانسته هر قصیه و برگو که در میانه، ایشان واقع شود

(۵) بد و رفع نمایند که سوچب راستی و طریق رعیت پروردی تفصیل بر ساد و نگدارد که بر عایا حیف

(۶) و میلی واقع شود و نوعی با مردم معاش کند که مردم راضی و خشنود باشد. جنانچه در زمان سؤال از عهده، جواب

(۷) بیرون تواند (آمد). درین باب قدغن دانسته توجه نمایند و در عهده دانند.

(۸) تحریرها" فی ۱۰ شهر رمضان المبارک ۹۱۸ (محل مهر)

۵ - خطاب زین الدین علی تکلو به پهلوان ولی

(۱) هو

(۲) ... پهلوان ولی را اعلام گردانیده نوعی نمایند که

(۳) به مردم اویماقات زیادتی و بیحسابی واقع نشود و برگوی

(۴) و قصیه که واقع شود بحضور... میرجلبی بررسی نمایند

(۵) و نوعی نکند که مردم عرصه، مملکه... طمعی در سرکار اویماقات بکنند

- (۷) اوصیاقات می‌گیرند... خود از عهده سیرون خواهد آمد
 (۸)... که درینجا باشد بوطوف خواهد شد و خطی که گرفتام

۶- خطاب زین الدین علی تکلو به میرجلی

- (۱)... میرجلی پسچاه دینار تبریزی
 (۲) در وجه غلام علی... که
 (۳) از بابت وجهات خاصة... محراست
 (۴) تحریراً فی شهر رمضان سنہ ۹۱۸ (محل مهر)

۷- خطاب دیگر زین الدین علی تکلو به میرچلبی

- (۱)
 (۲)... میرچلبی یک ثوب... نیکو از جمله
 (۳) وجهات خاصة که بد و رجوع شده در وجه خلعت
 (۴) درویش محمد آقا خدایگان... که در هنگام
 (۵) حساب محرا و محسوب خواهد بود
 (۶) تحریراً فی ۱۵ شهر رمضان المبارک سنہ ۹۱۸ (محل مهر)

۸- خطاب زین الدین علی تکلو به درویش محمد آقا

- (۱) هـ
 خدایگانی (مربوط به بعد از محمد آقا در سطر بعد)
 (۲) درویش محمد آقا می‌باید که اصلاً "پیرامون
 (۳) مردم اویماقات نگردد و مراحتت به رعایا برساند
 (۴) و گذارد که به درویشی خود مشغول شوند که...
 (۵) حسب الحكم بخاصه، شریفه متعلقاند و... به ایشان ندارند
 (۶) و پروانجه بلباس حاصل نموده باشند بسیار
 (۷) بعده، میر جلبی که نگذارد مراحتت بحال
 (۸) رعایا برساند. درین باب توجه نمایند
 (۹) تحریراً فی شهر رمضان المبارک سنہ ۹۱۸ (محل مهر)
 ستون دست چپ

- (۱) بیت
 (۲) اساب نامه و دوی مابی نهایت است (?)

(۳) هانگام (کذا) دستگیری وقتی عنایت است (؟)

(۴) عرض بنده آنکه حالا داعیه، آن داریم

(۵) خواستاله باشد درودیعت (؟) مشهد

(۶) و دیگر پوشش نداریم، عنایت نموده

(۷) پوشش شفقت نمایند در عندالله

ب - اقرارنامه‌ها

۹ - اقرارنامه، بیرمحمد

(۱) هو

(۲) خط داد بیر محمد که از ولایت باورد که یک... کفش و کفشه کیمخت

(۳) آورده‌ام و بغير این هیچ دیگر سیاره‌ام و اگر خلاف

(۴) این معنی ظاهر گردد محروم و گوناه (کذا) کار باشم و مسلح یکهزار دیوار کپکی

(۵) حرمانه داده باشد. تحریرا" فی تاریخ ۱۲ شهر رمضان المبارک سنه ۹۱۸^۱

(۶) بخط الفقیر الداعی محمود فخرالدین سزوواری

(۷) سکواهی اسل فصل (؟)

(۸) سکواهی قل علی میراشکار

(۹) سکواهی برهان قل

(۱۰) سکواهی استاد خداویردی (؟)

(حاشیه)

(۱) ورخوت‌ها، دیگر را که شرح

(۲) خواهد داد از بادقیت (کذا)

(۳) آورده‌ام و اگر خلاف

(۴) ظاهر گردد محروم باشد

(۵) سقجه بیش انداز عدد

(۶) حام عدد تابه

پیمان جامع علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۱۰ - اقرارنامه، خوش محمد

(۱) هو

(۲) مقصود ازین سوشه آنکه اغروق (؟) نمود خوش محمد بحضور جماعتی که اسامی

(۳) خود.... مسطور..... خواهد نمود که برادر (؟) من بیر محمد از ولایت باورد

(۴) دو.... کفش و یک سقجه و یک تابه و جام و یک جفت

(۵) کفش کیمخت و بیش انداز از ولایت مذکور خود خود (کذا مکرر)

(۶) آورده و اگر خلاف ظاهر گردد محروم بوده جرمانه....

(۷) تحریرا فی تاریخ شهر رمضان المبارک سنه ۹۱۸^۲

(۹) محمود بن فخرالدین

(۱۰) بگواهی برهان قول

(۱۱) بگواهی اسل فصل

(۱۲) بگواهی استاد حداویردی (?)

ج - تعهدنامه و اقرارنامه‌های دیگران

۱۱ - تعهدنامه، حمادی (?) بن حاجی علی

(۱) هسو

(۱) خطداد و قول نمود که حمادی بن حاجی علی مفول و دیگر... بن حاج علی

(۲) که ما از قتل دوشه، ایمافات حاجی سیک و قتل حسن آقا در مبانه،

(۳) مهمات ایمافات راستی کشیم و در میان مهم ایما باشم و هیچ مهمات

(۴) ... و غیره از حاجی سیک و قتل حسن آقا پسپان و پوشیده ننماید

(۵) واگر پسپان و پوشیده نمائیم گناهکار و محربم (کدا) ناشم و مقدار دو هزار

(۶) دیار کبکی حرمانه داده بدین موجب خطداده و سجلکا ببول نمودیم

(۷) تحریرا" ۲ شهر مبارک رمضان سنه ۹۱۸

حاشیه

(۱۹) حرره العبد

(۲۰) بگواهی محمد آقا

(۲۱) بگواهی غلام علی

(۲۲) بگواهی ولی ...

(۲۳) بگواهی ... آقا

۱۲ - تعهدنامه، لطف الله بن شاه علی

(۱) هدو

(۱) خطداد و فبول نمود لطف الله بن شاه علی که در میان

(۲) ایماfat از قتل حاجی سیک و قتل حسن آقا این ناشیم

(۳) و راستی کشیم و هیچ حسر از حاجی سیک و قتل حسن آقا

(۴) پسپان و پوشیده سداریم و واگر پسپان و پوشیده، ما

(۵) ظاهر گردد محربم (کدا) بوده خطدر بکهزار دیار کبکی

(۶) حرمانه داده می‌نشیم بدین موجب خطداده و مجلکا ضول کردیم

(۷) تحریرا" ۲ شهر مبارک رمضان سنه ۹۱۸

حاشیه

(۱۹) حرره العبد ...

(۲۰) بدین موجب است محمد آقا

(۲۱) بدین موجب است مقصود آقا

۱۳ - اقرارنامه مربوط به تهمت زدن به یارعلی

- (۱) هو
- (۲) خطداد و قبول نمود... علی بن رستم (?) غانجی بی اکراه و اجارکه
- (۳) من یارعلی بن... را توحمت (کذا) کردم که تو را دو سرگوسفند داده
- (۴) ام، او دو سرگوسفند را... را رشوات (کذا) داده بودم و این یارعلی
- (۵) مذکور را توحمت (کذا) کرده و... و تنکه بغیر حق ازو گرفته سرمه
- (۶) بیش داروغه‌گان ایماقات گناه‌کارم
- (۷) بحضور شهود عدول، سنه ۹۱۸

حاشیه

- (۲۱) ...
- (۲۲) سکواهی محمدبن حیدر
- (۲۳) سکواهی ...

۱۴ - تعبدنامه حند نفر

- (۱) هو
- (۲) خطدادن (کذا) و قبول نمودن (کذا) ملازم ...
- (۳) ... آبی خواهه که... محمد و علی
- (۴) و غیر علی ... که از هر محل
- (۵) ... که در میان آیماقات مسرویم سموحت راسی
- (۶) میکنیم و اکراز یکدینار... دینار و بل صد دینار
- (۷) ... و به هزار دینار از وکیلان اویی
- (۸) وفوف قتلی ظاهر شود... هزار دینار
- (۹) داده گوش و سینی ما را بورد (۲) ... (محل مهر)

حاشیه

- (۲۱) بحضور شهود عدول
- (۲۲) سکواهی شاهوم علی
- (۲۳) سکواهی ...
- (۲۴) سکواهی مقصد

۱۵ - معهودنامه سه نفر

- (۱) هو
- (۲) خطدادن (کذا) و قبول سموسد میرزا احمد و شاهوم علی و سلطان احمد
- (۳) که در میان ایماقات... و ایمنی می‌رویم هر آن وقتی

- ۱۰۰
- (۵) از یکدینار تا هزار دینار آایشان (کذا) بی وقوف
 (۶) قلی نماشیم و اگر قلی مشاهده شود گناه کار بوده
 (۷) جرمانه دو هزار دینار داده... باشیم در حضور حکام... (محل مهر)

حاشیه

- (۲۱) بگواهی ...
 (۲۳) بگواهی علی آقا
 (۲۵) بگواهی قل حسن آقا

د - سفارشنامه‌ها

۱۶ - سفارشنامه خطاب به مولانا حاجی محمود

- (۱) هو
 (۲) مولانا اعظمی و اکرمی و استظهاری (اسعده) الله فی الدارین مولانا اعظم
 (۳) مولانا حاجی محمود را سلام فراوان و
 (۴) تحيات بی پایان قبول و مطالعه
 (۵) ناسند و دیگر بعد از رأی شریف آنکه از کسان ایحاطه به ملازمت
 (۶) شما ارسال نموده شد در میانه حیثیت از مهمات... اکر باشد
 (۷) کسان ایحاطه را سهر نوع روی به راه کردند حاکمند
 (۸) ریاده مبالغه سویسند، والسلام

۱۷ - سفارشنامه خطاب به امیر بدرالدین بیک

- پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- (۱) هو
 (۲) حناب اخوی اعتمادی اکرمی استظهاری اسعدالله فی الدارین
 (۳) امیر بدرالدین سیرک سلام فراوان و دعا، بی پایان قبول نمایند
 (۴) بعد اینها رأی، وظیفه آنکه حناب... وزارت مآلی و حکومت دستگاهی
 (۵) از سبیت مصلحت... در محل عظیم مبالغه و اهتمام تمام نموده بودند
 (۶) در ملازمت آن حناب کسی فروستاده شد. چنان جه مصلحت... را
 (۷) سهر نوع که صلاح می سینید حاکمند. و م

حاشیه

- (۱) ... شاهوم علی را فرستادم
 (۲) آنجه ارسال نمایند حاکمند

النحو

1

جامعة

فرمان شاه اسماعیل صفوی مورخ ذی قعده ۹۱۷ هـ (مکشوفه از رباط شرف)